

Vammaisneuvosto 08.11.2023 § 80

§ 80

Vammaisneuvoston esitys aloitteeksi koskien vammaisvaikutusten arvioinnin käyttöönottoa osaksi päätöksentekoa

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kalle Hietala

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevien viranhaltijoiden valmisteltavaksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hallintosäännön 82 pykälän mukaisesti Hyvinvointialueen jäsenellä sekä hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimillä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esittää aloitteeksi seuraavaa:

Vammaisvaikutusten arviointi otetaan osaksi kaikkia hyvinvointialueen prosesseja ja palveluiden kehittämistä

Perustelut/taustaa esityksille

Vammaisia ja pitkäaikaissairaita ihmisiä löytyy kaikista ikäryhmistä, ja he käyttävät kaikkia hyvinvointialueen tuottamia sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluita. Hyvinvointialueen järjestämät vammaispalvelut ovat vain tukipalveluita, joiden avulla eri lailla toimintaesteiset ihmiset voivat käyttää hyvinvointialueen muita palveluita.

Eri lailla toimintaesteisiä ihmisiä arvioidaan olevan noin 15 % länsi-uusimaalaisista asukkaista. He ovat muita haavoittuvammassa asemassa sekä yhteiskunnassa yleisesti, että hyvinvointialueen palveluissa. Vammojen ja sairauksien kirjo on laaja, ja niiden mukanaan tuomat palvelutarpeet ovat moninaiset.

Toimintaesteisten ihmisten ääntä ei kuitenkaan kuulla riittävästi hyvinvointialueen toiminnassa ja palveluissa tai niiden kehittämisessä.

Vammaiset ihmiset jäävät näkymättömiin muun muassa hyvinvointialueen palvelustrategiassa sekä ikäryhmäkohtaisissa arvioinneissa. Vammaisvaikutusten arviointi on työkalu, jonka avulla palvelun/toiminnan kehittäjä tai päätöksentekijä voi selvittää tekemänsä päätöksen vaikutuksia vammaisiin ihmisiin. Monilta hyvinvointialueen ammattilaiselta puuttuu osaaminen tunnistaa ja tunnustaa vammaisuuden aiheuttamia lisäongelmia muun muassa erilaisten palveluiden käytössä. Tämä estää heitä näkemästä jopa pienien, yksinkertaisten ja usein halpojenkin muutosten merkityksen palveluita suunniteltaessa.

Vammaisvaikutusten arviointi osana kaikkia prosesseja saa päätöksentekijät huomaamaan ja huomioimaan vammaiset ja heidän tarpeensa. Prosesseista ja palveluista saadaan siten alusta asti esteettömiä ja saavutettavia eli digitaalisesti esteettömiä sekä turvallisia. Tämä säästää resursseja, kun kalliisiin korjaustoimenpiteisiin tai yksilöllisiin mukautuksiin ei tarvitse ryhtyä.

Länsi-Uudenmaan vammaisneuvoston puolesta,

Pirkko Kuusela (aloitteen valmistelija)
Hanna Backström (aloitteen valmistelija)

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Päätöshistoria